

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2015-10-28
Stockholm

Mål nr
P 2504-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-03-06 i mål nr P 4473-14, se bilaga

KLAGANDE

Bygglovsnämnden i Falkenbergs kommun
311 80 Falkenberg

MOTPARTER

1. A H

2. T H

SAKEN

Föreläggande om rättelse avseende byggnadshöjd på fastigheten X i Falkenbergs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Bygglovsnämndens i Falkenbergs kommun beslut den 20 mars 2014 med den ändringen att tidpunkten för när åtgärden senast ska ha utförts bestäms till den 31 mars 2016.

Dok.Id 1224514

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bygglövsnämnden i Falkenbergs kommun (nämnden) har yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska upphävas och att länsstyrelsens beslut ska fastställas.

T H och **A H** har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sitt överklagande angett i huvudsak följande.

Avvikelsen kan inte anses som liten. I området gäller detaljplan som ger byggrätt för fritidshus med bestämda mått – 7,0 x 5,3 x 5,3 meter. På den aktuella fastigheten finns 36 fritidsstugor, som är tätt placerade med ett avstånd på mellan 2 och 7 meter. I tidigare bygglövsprövningar godtogs inte en liten avvikelse för byggnadsåtgärder i sådana stugområden eftersom detta skulle leda till en oacceptabel miljöförändring. Landskapet på platsen är flackt och byggnaderna i den strandnära zonen är låga. Att stugorna blir högre och större kan inte anses vara lämpligt. Byggnaderna ska fortsatt underordna sig landskapet på platsen. Högre stugor ger även påverkan på ljusinsläpp och skuggbildning i ett redan tätt område. Vidare ska bebyggelse placeras och utformas med hänsyn till skydd mot uppkomst och spridning av brand. De korta avstånden mellan stugorna samt de ringa friytorna gör att det inte är lämpligt att ytterligare öka exploateringsgraden.

Justering av marknivåer som rättelse bedöms inte som lämpligt i detta fall eftersom markarbeten genom markuppfyllnad skulle medföra olägenhet för omgivningen och negativt påverka det aktuella området i form av skuggning och skymd utsikt samt medföra olägenheter i form av fuktskador på den flacka och tätbebyggda fastigheten. Brandsäkerheten skulle också påverkas negativt.

I Falkenberg finns det flera stora badstuguområden vid kusten och ett godkännande av den planavvikande åtgärden skulle leda till en stor förändring, vilket skulle upprepas inte bara på den aktuella fastigheten och i detta område, utan i flera trakter.

Nämnden har åberopat viss skriftlig bevisning.

T H och **A H** har till stöd för sin inställning hänvisat till vad de tidigare har anfört samt tillagt i huvudsak följande.

Att byggnadshöjden är 25 cm högre än vad planbestämmelsen anger kan rimligen inte påverka grannars möjligheter att utnyttja sina marker. Att nämnden tidigare inte godtagit avvikelser från planbestämmelserna är inget argument då varje enskild prövning ska ske utifrån varje enskilt fall. De kan inte heller förstå nämndens bedömning att avvikelsen skulle strida mot plan- och bygglagen vad gäller påverkan på landskapsbilden. Påståendet är mycket märkligt med hänsyn till att deras hus absolut inte sticker ut i området. De kan på plats konstatera att flera hus har motsvarande höjd, ett hus ca 50 meter från deras torde vara cirka fyra meter högt.

Att deras hus som är 25 cm högre än vad planbestämmelserna anger menligt skulle påverka ljusinsläpp och skapa skuggbildning i området är också ett mycket märkligt påstående. Lika orealistiskt är påståendet att nämnda avvikelse skulle öka risken för uppkomst och spridning av brand. Avvikelsen avser ju inte avsteg från bestämmelserna om byggnadsyta. Påståendet om att markuppfyllnad om tio cm skulle medföra olägenheter för omgivningen, skapa skuggbildning, medverka till skymd utsikt och brandsäkerhet har de svårt att förstå. Byggsakkunniga delar nog deras uppfattning.

Enligt byggsakkunniga och även allmänna råd i bygglagstiftningen bör marken intill en byggnad ha ett fränlut motsvarande 15 cm på en sträcka om tre meter. Även om man skulle fylla upp med 10 cm får man inte större lutning än så. Det verkar väldigt långsökt att hänvisa till området Skrea strand som ligger ca en mil från det aktuella.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

I målet har inte annat framkommit än att den aktuella byggnaden, ett fritidshus, har uppförts år 2006. Av övergångsbestämmelserna till nu gällande plan- och bygglag (2010:900), PBL, framgår att för överträdelser som ägt rum före den 2 maj 2011 ska äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, tillämpas på prövningen i sak. Den nya lagen ska dock tillämpas om den leder till en lindrigare påföljd. Då en tillämpning av den nya lagen inte skulle leda till en lindrigare påföljd ska frågan om rättelse bedömas enligt ÄPBL.

Enligt 10 kap. 12 och 14 §§ ÄPBL får byggnadsnämnden när någon utan lov har vidtagit en åtgärd som kräver bygglov förelägga ägaren av den byggnad som frågan gäller att inom viss tid vidta rättelse. Enligt 18 § samma kapitel får föreläggandet förenas med vite. Framstår det som sannolikt att bygglov för åtgärden kan meddelas i efterhand ska byggnadsnämnden innan föreläggande meddelas bereda ägaren tillfälle att inom viss tid ansöka om bygglov (10 kap. 19 § ÄPBL).

Har det funnits skäl för föreläggandet?

Fritidshuset ligger inom ett detaljplanelagt område. Nämnden beviljade den 17 juli 2006 bygglov för tillbyggnad av fritidshuset. Bygglovshandlingarna anger byggnadshöjden 3,5 meter, vilken är den högsta byggnadshöjd som tillåts enligt detaljplanen. Enligt nämnden överstiger fritidshusets faktiska byggnadshöjd den i bygglovet tillåtna med 0,25 meter. Uppgiften är ostridig mellan parterna och det finns därför inte skäl att ifrågasätta denna. Med hänsyn härtill har det funnits skäl för nämnden att ingripa mot byggnationen.

Frågan är då om det framstår som sannolikt att bygglov kan meddelas i efterhand och om nämnden därför istället borde ha förelagt T H och A H att söka bygglov. Vid en sådan prövning ska PBL tillämpas.

För att bygglov ska beviljas inom områden som omfattas av detaljplan krävs enligt

9 kap. 30 § PBL bl.a. att åtgärden inte strider mot detaljplanen. Om åtgärden står i strid mot detaljplanen får bygglov ändå beviljas om avvikelserna från detaljplan är liten och åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte eller om åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (9 kap. 31 b § PBL).

Vad som avses med uttrycket liten avvikelse, eller det i ÄPBL motsvarande uttrycket mindre avvikelse, behandlades i förarbetena till ÄPBL. I förarbetena gavs som exempel på mindre avvikelse att en byggnad placeras någon meter in på punktprickad mark, överskridande av högsta tillåtna byggnadshöjd påkallat av byggnadstekniska eller andra skäl, eller ett överskridande av tillåten byggnadsarea som motiveras av att en bättre planlösning ska kunna uppnås (se prop. 1985/86:1 s. 714). I förarbetena framhölls vidare att det vid prövningen särskilt bör övervägas i vilken mån och på vad sätt godtagandet av planavvikande åtgärder kan få prejudicerande effekter, samt att en åtgärd som i och för sig är mindre på en fastighet t.ex. kan leda till en oacceptabel miljöförändring, om åtgärden upprepas på alla fastigheter inom ett helt grupphusområde (se prop. 1989/90:37 s. 56). Att ändringen från uttrycket mindre avvikelse i ÄPBL till liten avvikelse i PBL inte varit avsedd som annat än en språklig justering framgår av förarbetena till PBL (prop. 2010/11:63 s. 51).

I praxis har framhållits att vid bedömning av vad som utgör en liten avvikelse (eller mindre avvikelse) ska hänsyn tas till samtliga omständigheter i målet och inte bara till absoluta mått och tal (jfr bl.a. MÖD 2015:2 och RÅ 1990 ref. 53 II)

Fastigheten X är belägen i ett flackt landskap och utgör en del av ett större fritidshusområde som angränsar havet. Fastigheten är bebyggd med 36 tätt placerade och relativt små fritidshus i en våning. Detaljplanen reglerar ingående hur fritidshusen på fastigheten får utformas. Förutom vad gäller tillåten byggnadshöjd finns även begränsningar i fråga om fritidshusens längd och bredd samt takens lutning. Vidare får källare och takkupor inte anordnas. Området specifika karaktär med tätt belägna små fritidshus i det flacka landskapet talar enligt Mark- och miljööverdomstolens mening för en restriktiv bedömning avseende vilka avvikelser från detaljplanen som kan tillåtas.

T H och A H har gjort gällande att avvikelserna i fråga om byggnadshöjd varit föranledd av byggnadstekniska skäl. De har även anført att de avser att genom markuppfyllnad ändra marknivån invid byggnaden för att minska risken för fuktskador och att denna åtgärd skulle leda till att avvikelserna därefter endast skulle uppgå till 15 cm. Vid genomgång av bygglovshandlingarna kan Mark- och miljööverdomstolen konstatera att det inte finns något som indikerar att avvikelserna varit föranledd av byggnadstekniska skäl. Åtgärden att ändra marknivån invid byggnaden framstår vidare som olämplig och inte adekvat i förhållande till det påstådda syftet med åtgärden.

Det har inte framkommit att liknande avvikelser tillåts vid tidigare bygglovsprövningar i närområdet. Med hänsyn till områdets specifika karaktär finns det risk för att avvikelserna om de tillåts kan få prejudicerande verkan i området. Även om byggnadshöjden endast överskrids med 0,25 meter anser Mark- och miljööverdomstolen mot denna bakgrund att avvikelserna inte kan anses som liten. Åtgärden är inte heller av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Det framstår därför inte som sannolikt att bygglov för åtgärden kan ges i efterhand.

Således har det varit motiverat att förelägga T H och A H att vidta rättelse. Åtgärden är proportionerlig och föreläggandet är tillräckligt tydligt och precist för att kunna efterlevas. Det finns inte skäl att ifrågasätta vitesbeloppets storlek. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och nämndens beslut fastställas med den ändringen att tidpunkten för när föreläggandet ska vara uppfyllt flyttas fram till den 31 mars 2016.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Gösta Ihrfelt, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander samt tf. hovrättsassessorn Rickard Forsgren, referent.

Föredragande har varit Erica Ehne.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-03-06
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 4473-14

KLAGANDE

1. A H

2. T H

MOTPART

Bygglövsnämnden i Falkenberg
311 80 Falkenberg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Hallands län beslut den 19 november 2014, dnr 403-3604-14,
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande om rättelse av byggnadshöjd på fastigheten X i Falkenberg
kommun

DOMSLUT

Med bifall till överklagandet upphäver mark- och miljödomstolen Bygglövsnämndens i Falkenberg kommun beslut den 20 mars 2014, § 1092, och Länsstyrelsens i Hallands län beslut den 19 november 2014, dnr 403-3604-14.

Dok.Id 290861

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

BAKGRUND

Genom Bygglövsnämndens i Falkenbergs kommun (nedan Nämnden) beslut den 17 juli 2006, § 8058, beviljades A och T H bygglov för tillbyggnad av fritidshus – Tärnan stuga 734 – inom fastigheten X. För fastigheten gäller detaljplan som, såvitt är av betydelse i målet, förskriver en högsta byggnadshöjd om 3,5 meter.

En kontrollmätning av byggnadshöjden ägde rum den 11 november 2013 varvid i tre av byggnadens hörn uppmättes 3,8 meter och i det fjärde 3,6 meter, sålunda en byggnadshöjd om 3,75 meter. Mätresultatet föranledde Nämnden att den 20 mars 2014, § 1092, meddela följande rättelseföreläggande.

”Med stöd av 11 kap 20 och 37 § plan- och bygglagen, PBL (2010:900), föreläggs A H [...] i egenskap av ägare till stugan 734 inom fastigheten X vid vite om etthundratusen kronor (100 000:-) att senast 2014-06-01 rätta stugans byggnadshöjd på 3,75 meter till 3,5 meter.

Med stöd av 11 kap 20 och 37 § plan- och bygglagen, PBL (2010:900), föreläggs T H [...] i egenskap av ägare till stugan 734 inom fastigheten X vid vite om etthundratusen kronor (100 000:-) att senast 2014- 06-01 rätta stugans byggnadshöjd på 3,75 meter till 3,5 meter.”

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Hallands län (nedan Länsstyrelsen), som lämnade A Hs och T Hs talan utan bifall så när som på att tiden för fullgörelse bestämdes till tre månader efter delfående av beslutet, se bi-laga 1.

YRKANDEN M.M.

A H och T H har yrkat att underinstansernas beslut ska upphävas.

Nämnden har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet.

A H och **T H** har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande.

Huset uppfördes 2006 och sju år senare blir de förelagda att i praktiken riva en stor del för att det blivit 25 cm för högt. Det har aldrig varit deras avsikt att bygga huset högre än vad som angavs i bygglovhandlingarna men praktiska omständigheter medförde ändå den konsekvensen. Rumshöjden i byggnaden är under 240 cm som ju är normal höjd, en del av byggnaden i övrigt är något högre då innertaket är snedtak invändigt. Vindsisoleringen och nödvändig ventilation ökade fasadhöjden. De kunde aldrig tro att följden skulle bli ett rivningsföreläggande då de följt regler för rumshöjd, isolering och tekniskt utförande. Ingen av deras grannar eller andra har haft synpunkter på det lilla huset under alla år. Då kommer Nämndens beslut som ett dråpslag. De har svårt att tro att det var lagstiftarnas mening att Nämnden ska agera på ett det sätt som skett här.

De är också förvånade över att Nämnden har besökt fastigheten och gjort mätningar utan att kontakta dem innan. Då hade de fått tillfälle att framföra sina synpunkter. JO har i yttrande tydliggjort att tillsyn inte får gå till på det vis som nu skett.

I kommentaren till plan- och bygglagen har framförts att viss förhöjning av tillåten byggnadshöjd bör kunna godtagas då det kan vara svårigheter med ritnoggrannheten som kan innebära att höjden blir svårsmärkbar bl.a. beroende på att höjden ska räknas ifrån den slutliga marknivån. Departementschefen uttalade i prop. 1989/90:37 bl.a. ”att t.ex. en byggnadshöjd mot nämnda bakgrund måste anses planenlig inom en marginal på några decimeter”.

De är också förvånade över att Nämnden i sitt yttrande till Länsstyrelsen, utan något formellt beslut, anger att någon justering av marknivån inte får göras. I deras fall kan och bör marknivån höjas med minst 10 cm för att få tillräcklig frånlutning för att minimera risken för fuktskador. Det är en åtgärd som inte kräver marklov och skulle innebära att byggnadshöjden blir cirka 15 cm högre än plankravet. Man får intrycket av att det nu inte är någon idé att komma med konstruktiva lösningar;

Nämnden har bestämt sig för att de som husägare ska sättas på plats och tvingas riva stora delar av huset.

De finner ingen rimlighet i att de för stora kostnader ska tvingas riva huvuddelen av huset när det finns regler som säger att man får bygga till 15 kvm, bygga 25 kvm komplementbostadsbyggnad och utföra två vindskupor utan bygglov. Det måste vara rimligt att hävda, som framgår av ovan åberopade uttalande, att det inte är någon planavvikelse, eller, om så bedöms vara fallet, att det är en mindre avvikelse som inte strider mot planens syfte.

Nämnden har till stöd för sin inställning anfört bl.a. följande.

”Det har aldrig varit vår avsikt att bygga det högre än vad som angetts i bygglovs-handlingarna, men praktiska förutsättningar fick den här konsekvensen”.

Nämndens kommentar. Bygglövsnämnden beslutade den 17 juli 2006, § 8058, att bevilja bygglov för tillbyggnad av frididshus, enligt 8 kap. 11 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Enligt detaljplanens bestämmelser, får fritidshus byggas med maximalt längd och bredd på stuga 7,0 respektive 5,3 meter. Maximal byggnadshöjd är 3,5 meter. Maximal takvinkel är 14°. Källare får ej anordnas. Takkupor får ej anordnas. Åtgärden bedömdes stämma överens med gällande detaljplan för området (M 98, 1999-06-17). Vid besiktning den 11 november 2013 konstaterade Nämnden att den ifrågavarande stugan är för hög (3,75 meter jämfört med 3,5 meter), och inte är uppförd enligt beviljat bygglov.

”Ingen av våra grannar har haft några synpunkter på vårt lilla hus”.

Nämndens kommentar. Enligt 11 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, är byggnadsnämnden den tillsynsmyndighet som har det huvudsakliga ansvaret för att se till att lagens bestämmelser följs.

“Nämnden hade besökt fastigheten och gjort mätningar utan att kontakta oss innan”.

Nämndens kommentar. Enligt 11 kap. 8 § PBL har Nämnden rätt att få tillträde till fastigheter för att t.ex. göra undersökningar, mätningar, samt utföra kontroll och

besiktning av pågående byggnads- eller rivningsarbeten. Nämnden kontaktade fastighetsägaren (Tärnans Samfällighetsförening, 314 98 Torup) och informerade om den kommande kontrollen.

”Viss förhöjning av tillåten byggnadshöjd bör godtas”.

Nämndens kommentar. Enligt 1 kap. 3 § plan- och byggförordningen (2011:338) ska byggnadshöjden räknas upp till skärningen mellan fasadplanet och ett plan som med 45 graders lutning inåt byggnaden berör byggnadens tak. Den uppförda stugans byggnadshöjd, med en uppmätt medelhöjd om 3,75 meter, strider mot den tillåtna höjden om 3,5 meter enligt detaljplanen.

”Vi är också förvånade över att nämnden i sitt yttrande säger att någon justering av marknivån ej får göras”.

Nämndens kommentar. Markarbeten (markuppfyllnad i det här fallet) skulle medföra olägenhet för omgivningen, samt skulle negativt påverka det aktuella området. Fastigheten är taxerad som *”Byggnad på ofri grund”* och enligt Lantmäteriets förordning (Akt 1382-11/113), vilket innebär en byggnad som uppförts på annans fastighet. Ägande av fastigheter regleras enligt jordabalken. Justering av marknivåer i detta fall skulle medföra olägenheter i form av fuktskador, enligt Nämndens bedömning.

”Ingen rimlighet att riva huvuddelen av huset, medan man får bygga till 15 kvm, bygga 25 kvm komplementbostadsbyggnad och utföra två vindkupor utan bygglov”.

Nämndens kommentar. Ändring av 9 kap. 4 a, b, c, d, e §§ PBL gäller en- och tvåbostadshus och till dem hörande fristående uthus, garage och andra små byggnader (komplementbyggnader). Fastigheten X är fritidhusområde, bebyggd med fritidshus/fritidsstugor, taxerad som byggnad på ofri grund. I enlighet med detta kan inte uppföras de bygglovsfria åtgärderna enligt 9 kap. 4 § PBL.

”Det är en mindre avvikelse som inte strider mot planens syfte”.

Nämndens kommentar. Eftersom stugan är planstridig avseende byggnadshöjd och inte uppfyller kraven enligt bygglovet har Nämnden haft fog för sitt föreläggande

som får förenas med vite enligt 11 kap. 37 § PBL. Avvikelsen i byggnadshöjd kan inte anses som liten avvikelse.

DOMSKÄL

Det kan konstateras att den uppmätta byggnadshöjden – 3,75 meter – är ostridig mellan parterna. Inte heller domstolen finner skäl att ifrågasätta denna uppgift, om än att det i samband med Nämndens tillsyn den 11 november 2013 – enligt vad domstolen inhämtat uppgift om – inte upprättats något protokoll eller annan form av skriftlig dokumentation.

Frågan i målet är härvid om det varit motiverat att meddela föreläggandet varigenom A H och T H ålagts att vid ett vite om 100 000 kr vardera sänka det aktuella fritidshusets byggnadshöjd till 3,5 meter.

En bygglovspliktig åtgärd som har vidtagits utan lov – exempelvis överskridande av detaljplans bestämmelse om högsta byggnadshöjd – ska enligt huvudregeln föranleda ett föreläggande om rättelse från byggnadsnämndens sida (11 kap. 20 § PBL). Härifrån undantas dock den situation, överträdelsen till trots, att det framstår som sannolikt att lov kan meddelas för åtgärden i efterhand (11 kap. 17 § PBL). För att det ska vara befogat för en byggnadsnämnd att tillgripa ett rättelseföreläggande, i synnerhet om det förenats med vite, måste alltså först stå klart att övriga möjligheter är uttömda.

I förevarande fall kan konstateras att avvikelsen ifråga om byggnadshöjd i relativa tal motsvarar ungefär 7 procent och därmed ligger inom sfären för vad som *kan* vara att betrakta som en liten avvikelse. I sammanhanget måste även bergrundas vad A H och T H anfört om behovet av en marknivåhöjning om cirka en decimeter till följd av sättningar i syfte att förbättra avrinningen. Nämnden har häremot invänt att risken för fuktskador utesluter en sådan höjning, dock utan att redovisa några närmare skäl. Enligt domstolens förmenande ter sig dock A Hs och T Hs uppgift vederhäftig och kan därför inte lämnas utan avseende enbart på blotta påståendet om att en marknivåhöjning

skulle medföra olägenhet. För det fall en höjning kommer till stånd enligt vad som föregetts av A H och T H skulle byggnadshöjden över-skridas med omkring 15 cm. En avvikelse i denna storlekordning torde för övrigt tangera gränsen för mätnoggrannhet.

Av det sagda följer att föreliggande avvikelse, även förutan en marknivåhöjning, skulle kunna komma att godtas vid en efterföljande bygglovsprövning varför det framstår som sannolikt att lov kan meddelas i efterhand. Nämnden har sålunda på denna grund saknat fog för sitt beslut. Överklagande ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 27 mars 2015.

Susanne Lindblad

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Susanne Lindblad, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Olof Petersson.